

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) V. Gîrleanu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță

Î N C H E I E R E

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău împotriva lui Bătrîncea Vădim și Bătrîncea Svetlana cu privire la luarea copiilor minori din familie și decăderea din drepturile părintești,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 octombrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 22 februarie 2017, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Bătrîncea Vădim și Bătrîncea Svetlana, intervenient accesoriu Centrul Municipal de Plasament și Reabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă solicitând luarea copiilor minori din familie, XXX, născut la YYY și ZZZ, născut la YYY, fără decăderea părinților din drepturile părintești.

Prin cererea de concretizare a acțiunii din 28 martie 2017, reclamanta a solicitat luarea copiilor minori din familie, XXX, născut la YYY și ZZZ, născut la YYY și decăderea din drepturile părintești a lui Bătrîncea Vădim și Bătrîncea Svetlana față de copilul ZZZ, născut YYY.

În motivare, a relatat că la 16 februarie 2017, în cadrul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău a avut loc ședința comisiei multidisciplinare cu privire la situația copiilor XXX, născut la YYY și ZZZ, născut la YYY, în cadrul căreia s-a decis că la 20 februarie 2017, ora 11³⁰, comisia multidisciplinară va lua copiii XXX și ZZZ din familia Bătrîncea, domiciliați în mun. Chișinău, str. Calea Orheiului QQQ.

Astfel, la 20 februarie 2017, ora 11³⁰, comisia multidisciplinară în componența: specialiștilor Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Râșcani, mun.Chișinău Sergiu Oceretnîi și Liudmila Donică, inspectorului superior de poliție în cadrul BSC din cadrul Inspectoratului de Poliție sect. Râșcani, Gheorghe Ghenciu și medicului de familie, Vladimir Borodac, au participat la luarea din familie a copiilor Iusico Dan și Bătrîncea Ion.

Copiii se aflau acasă cu mama Bătrîncea Svetlana și bunica maternă Iusico Vasilisa.

Conform procesului verbal din 20 februarie 2017, ambii copii erau neîngrijiți, foarte murdari, aveau vânătăi și zgârieturi pe corp. Din motivul pericolului asupra copiilor, aceștia au fost luați imediat din familie și plasați în regim de urgență la Centrul Municipal de Plasament și Rehabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă în baza dispoziției nr.01/10 din 20 februarie 2017.

Reclamanta a relatat că familia în cauză se află la evidența Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Râșcani, mun.Chișinău din anul 2011, iar odată cu nașterea ultimului copil ZZZ, a fost monitorizată de către asistentul social și pedagogul social. În urma vizitelor efectuate de către pedagogul social împreună cu asistentul social, la adresa mun.Chișinău, str. Calea Orheiului QQQ, s-a constatat că pe adresa indicată locuiesc mama Svetlanei Bătrîncea, Iusico Vasilisa, copiii WWW,XXX,ZZZ. Familia locuiește într-un apartament de stat, la bloc cu 2 odăi, suprafața locativă de 28 m² și suprafața totală de 45 m². Condițiile sanitaro-igienice sunt nesatisfăcătoare, în apartament predominând dezordinea.

A precizat că potrivit hotărârii Judecătorei Râșcani, mun.Chișinău din 17 februarie 2014, Iusico (Bătrîncea) Svetlana, mama copiilor, a fost decăzută din drepturile părintești față de copiii WWW,XXX deoarece a lăsat copiii în grija bunicii și a preferat să vagabondeze, să ducă un mod de viață amoral și să consume băuturi alcoolice.

Iusico (Bătrîncea) Svetlana în anul 2014 a încheiat căsătorie cu Bătrîncea Vădim, iar la 23 martie 2014, s-a născut copilul lor comun YYY.

Din cauza că Bătrîncea Vădim a aplicat de mai multe ori violența față de Bătrîncea Svetlana și Iusico Vasilisa, cât și față de copii, la 21 martie 2016, în urma procesului de judecată, a fost condamnat la 2 ani și 6 luni privațiune de libertate în baza art.201 alin.(1), lit.b) Cod penal.

La fel, a declarat că mama copiilor nu este încadrată în câmpul muncii. Specialiștii Direcției au informat familia dată despre serviciile pe care le pot solicita și de care pot beneficia, dar aceasta a refuzat din motiv că dorește să-și crească și îngrijească copiii singură. Copilul mai mare, WWW, a lucrat neoficial la o spălătorie auto din sect. Râșcani, mun.Chișinău, iar la moment își face serviciu militar. Copilul XXX, a frecventat grădinița „Orfeu” din sect. Râșcani, însă din discuția cu copilul, s-a observat că are limbaj foarte sărac și dificultăți de vorbire. Copilul Bătrîncea Ion, nu a fost la grădiniță, mama motivând cu nu a împlinit trei ani.

Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Râșcani, mun.Chișinău a invocat că luând în considerație faptul depistării copiilor XXX și ZZZ aflați în situație de risc, în scopul asigurării securității vieții și sănătății copiilor la un mediu protector la 20 februarie 2017, copiii XXX și ZZZ au fost luați din familie și plasați

în Serviciu urgență din cadrul Centrului municipal de plasament și reabilitare pentru copii de vârstă fragedă pe un termen de 45 zile, iar la 21 februarie 2017, a fost informată și Procuratura sect. Râșcani.

Reclamanta solicitând decăderea din drepturile părintești a lui Bătrînca Vădim și Bătrînca Svetlana a menționat că părinții nu au vizitat niciodată copiii la Centrul Municipal de Plasament și Reabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă, însă ultimii au fost informați că pot vizita copii la Centru cu ajutorul permisului emis de Direcție. Totodată, a specificat că nici mama, nici tata și nici bunica maternă nu s-au adresat pentru primirea permisului de vizită.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 04 octombrie 2017, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Râșcani, mun. Chișinău.

S-a decăzut, Bătrînca Vădim, născut la XXX din drepturile părintești față de copilul YYY născut la ZZZ. În rest cererea de chemare în judecată, s-a respins.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că Bătrînca Vadim se eschivează de la executarea obligațiilor părintești, iar încercările autorităților tutelare referitoare la posibilitatea integrării tatălui în creșterea și educarea copiilor prin întocmirea unui plan individualizat de asistență au eșuat, în continuare nu a îndeplinit nici o acțiune din planul individualizat și niciodată nu a vizitat copilul minor la Centrul de Plasament.

De asemenea, instanța a mai constatat că Bătrînca Vadim, este consumator de băuturi alcoolice, aplică violența fizică și psihică asupra copiilor, se adresează copiilor cu cuvinte necenzurate. Iar pentru asemenea fapte a fost și condamnat penal.

Cu referire la decăderea din drepturi părintești a Svetlanei Bătrînca față de copilul Bătrînca Ion instanța a constatat că copilul este atașat de mamă. Pe perioada aflării copiilor în plasament temporar, aceasta i-a vizitat, s-a interesat de soarta lor, manifestă grijă față de copil.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, a fost respins apelul declarat de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Râșcani, mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 04 octombrie 2017.

La 19 martie 2018, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Râșcani, mun. Chișinău, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 04 octombrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și admiterea integrală cererii de chemare în judecată.

În motivare, a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat corect toate circumstanțele pricinii.

La examinarea apelului instanța, nu a ținut cont de caracteristica eliberată de Poliție, prin care Bătrînca Svetlana se caracterizează negativ, are un comportament anisocial atât în societatea cât și în familie, este consumatoare de băuturi alcoolice.

În perioada aflării copiilor la Centrul Municipal de Plasament și Reabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă, Bătrînca Svetlana nu s-a interesat de soarta copiilor, abia după trei luni a solicitat permisiunea de a vizita copii. Pe toată perioada aflării copiilor în plasament, mama și-a vizitat copii doar de 9 (nouă) ori.

Recurentul menționează că mama copiilor nu este încadrată în câmpul muncii, copilul are probleme de sănătate, fiindu-i atribuit grad de dezabilitate și necesită îngrijire medicală sistematică, ceea ce părinții nu le oferă. În momentul plasării în plasament copii nu avea deprinderi de auto deservire, vorbeau greu, însă la moment au făcut progrese în ceea ce ține de vorbire și comportament.

În opinia recurentului instanța de apel și-a întemeiat hotărârea referindu-se doar la acțiunile pozitive din planul individualizat de asistență, întreprinse de Bătrîncea Svetlana, însă nu a ținut cont de cele neîndeplinite și anume, nu a înmatriculat copilul într-o instituție preșcolară, nu s-a adresat cu copilul la medic, nu s-a angajat în câmpul muncii.

Recurentul menționează că atât hotărârea primei instanțe cât și decizia instanței de apel relevă o insuficiență analiză a probatoriului administrat în cauză ce a condus la reținerea unei situații de fapt incorecte. Astfel, concluzia instanțelor investite cu judecarea fondului este neîntemeiată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 31 ianuarie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de ieșire nr.2637, instanța de apel a expediat participanților la proces, copia deciziei motivate la 02 martie 2018. Cererea de recurs a fost declarată la 19 martie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari